

Voor het volledige Berenschot
onderzoek kunt u terecht op
www.grodan.nl

ROCKWOOL BV / Grodan

Industrieweg 15
Postbus 1160, 6040 KD Roermond
Nederland

t +31 (0)475 35 35 35
e info@grodan.nl
i www.grodan.nl
in www.linkedin.com/company/grodan
tw www.twitter.com/grodan_nl
@ [@grodaninternational](https://www.instagram.com/grodaninternational)

Berenschot

Het onderzoek "Intensive
horticulture in the Netherlands
and Europe" is door
Berenschot uitgevoerd in
opdracht van Grodan.

Grodan 50 jaar

Onderdeel van de ROCKWOOL groep

Introductie

Vijftig jaar geleden, in 1969, is het gebruik van steenwol voor de glastuinbouw geboren. Het is het begin van een succesverhaal want vandaag de dag heeft Grodan nog steeds impact. Niet alleen in de glastuinbouw maar in de wereld door middel van een duurzame teeltoplossing.

Vanwege deze mijlpaal, die we met onze klanten en relaties hebben gevierd, hebben we dit boekje gemaakt. Juist om dit momentum vast te leggen. In "Intensive horticulture in the Netherlands and Europe - The past, present and future" heeft Berenschot een overzicht gemaakt van de ontwikkeling van onze sector vanaf 1900. Tijdens ons 50-jarig jubileumevenement, op 9 oktober 2019, hebben we deze stellingen besproken met het publiek en een divers panel vanuit de sector.

1900

De Europese tuinbouw lijdt onder de economische crisis in de jaren '30 en '40. De Europese vraag naar tuinbouwproducten neemt daardoor sterk af.

De economische crisis leidt tot een protectionistisch beleid in veel Europese landen, waardoor export wordt bemoeilijkt.

Tuinbouwbedrijven zijn met name familiebedrijven en de teelt is zeer arbeidsintensief.

1950

Edwin Lambregts

(Senior managing consultant
bij Berenschot)

De bedrijven in de glastuinbouw in het begin van de 20e eeuw waren meestal familiebedrijven. Het werk was arbeidsintensief en telers moesten inventief zijn om de eindjes aan elkaar te knopen.

De groei van moderne supermarktketens in Europa spoorde de ontwikkeling van efficiënte logistieke netwerken en internationale handel aan.

De introductie van de glazen kas heeft een revolutie veroorzaakt en zorgde voor een compleet nieuwe industrie. Kapitaalintensiteit, productiviteit en kwaliteit zijn sindsdien enorm gegroeid.

Celebrations around the world

In 2019 hebben we ons 50-jarig Jubileum gevierd met klanten en partners overal in de wereld.

1950

De economische groei resulteert in een sterke toename van de vraag in heel Europa. De eerste supermarkten ontstaan in Europa, hetgeen nieuwe markten opent voor telers, maar ook veranderingen teweeg brengt in machtsverhoudingen, logistieke eisen en verpakkingen.

Mechanisering en kennisontwikkeling resulteert in een sterk stijgende productiviteit. Gastarbeiders zijn nodig om werkzaamheden te verrichten.

Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB): interne handelsbarrières werden opgeheven en er werden handelsafspraken gemaakt tussen Europese landen. Europa integreert stap voor stap!

1970

“De komende 50 jaar vindt er meer verandering en meer innovatie plaats dan in de afgelopen 500 jaar”

- Adjiedj Bakas (Trendwatcher)

Adjiedj Bakas

1970

Internationalisering van (glas)tuinbouw zet door. Groeiende inkoopmacht van grote foodretailers. Banken zijn bereid ruimhartig financiering te verstrekken voor groeiende tuinbouwbedrijven.

Verenigingen fuseren en worden groter, net als hun leden. Grote telers vormen telersverenigingen om grip te houden op hun verkoop en horizontale marktmacht te ontwikkelen.

Grote investeringen in beheersing van de teelt en in energievoorziening.

2000

“Aan het einde van de horizon zie ik de volledig autonome kas”

- Leo Marcelis (Head of chair group bij Horticulture en Product Physiology bij Wageningen University & Research)

“Planten zijn de toekomst”

- Katinka Versendaal (Food designer bij Eatalier)

Time for networking!

2000

De macht van de supermarkt is onverminderd groot, maar er komen ook nieuwe kanalen op.

Het wordt steeds moeilijker geschikte arbeidskrachten te vinden. Door sterke ontwikkeling van tuinbouw in Polen blijven deze werknemers liever in eigen land werken.

Schaalvergroting zet door: het oppervlakte van enkele bedrijven neemt verder toe tot meer dan honderd hectare.

Scherpe regelgeving op het gebied van gewasbescherming, watergebruik, energie en emissies in Europa.

2020

Are you ready for the future?

VERLAGING VAN HET WG

31 mei 2019

10,1%

Week 22

65.000 kg

1,6 kg/m²

26-31 mei

GEM. WEEKOPBRENGST

1,6 kg/m²

65.000 kg

Gewas A

31 Mei 2019

Productie Gewas

Dagbl vorige week

Week 21

1,2 kg/m²

48.750 kg

Meest recente dagbl

Week 22

1,6 kg/m²

65.000 kg

Gewasbalans

Week 22

Sterk /

Vegetatief

Sak

21

22

Veg

Zak

2020

Consumenten zijn onverminderd veeleisend. Relatieve elementen in de mix zijn goede, duurzame en voldoende voeding. Doordat technologie de keten transparant maakt, verschuift de macht in de keten meer naar de consument.

Verschuivingen van 'groene vingers' naar ICT- en dataexperts. Opvolgingsproblematiek wordt een van de belangrijkste uitdagingen.

Grote investeringen in beheersing van de teelt en in energievoorzieningen.

Duurzaamheid wordt een integraal begrip en onderdeel van de 'licence to operate'.